

Wspólne wytyczne Europejskich Urzędów Nadzoru

dotyczące zapewnienia uwzględnienia spójności, względów
długoterminowych i wspólnych norm w zakresie metodologii oceny
w testach warunków skrajnych dotyczących ryzyka czynników
środowiskowych, społecznych i z zakresu ładu korporacyjnego
zgodnie z art. 100 ust. 4 dyrektywy 2013/36/UE i art. 304C ust. 3
dyrektywy 2009/138/WE

1. Wytyczne

Status niniejszych wspólnych wytycznych

1. Niniejszy dokument zawiera wspólne wytyczne wydane na podstawie art. 16 i 56 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE; rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) oraz rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) – zwanych dalej „rozporządzeniami w sprawie EUN”. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzeń w sprawie EUN właściwe organy i instytucje finansowe muszą dołożyć wszelkich starań, aby zastosować się do wytycznych.
2. We wspólnych wytycznych określono stanowisko Europejskich Urzędów Nadzoru (EUN) w sprawie odpowiednich praktyk nadzorczych w ramach Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego lub w sprawie sposobu, w jaki należy stosować prawo Unii w danym obszarze. Właściwe organy, do których mają zastosowanie wspólne wytyczne, powinny przestrzegać wytycznych poprzez odpowiednie włączenie ich do swoich praktyk nadzorczych (np. poprzez zmianę obowiązujących ram prawnych lub procesów nadzorczych), również, gdy wspólne wytyczne są skierowane przede wszystkim do instytucji finansowych.

Wymogi dotyczące powiadomienia

3. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzeń w sprawie EUN, właściwe organy muszą w terminie do 31.05.2026 (dwa miesiące od wydania) powiadomić odpowiedni EUN, czy stosują się lub zamierzają stosować się do niniejszych wspólnych wytycznych, albo podać powody niestosowania się do nich. W razie braku powiadomienia w wyznaczonym terminie odpowiedni EUN uzna, że właściwe organy nie stosują się do niniejszych wspólnych wytycznych. Powiadomienia należy przestać na adres [\[compliance@eba.europa.eu\]](mailto:compliance@eba.europa.eu), [LINK](#) (EIOPA) i [\[compliance@esma.europa.eu\]](mailto:compliance@esma.europa.eu) z dopiskiem „JC/GL/2025/78”. Wzór powiadomień jest dostępny na stronach internetowych EUN. Powiadomienia powinny przekazywać osoby odpowiednio upoważnione do informowania o stosowaniu się do wytycznych w imieniu właściwego organu.
4. Powiadomienia zostaną opublikowane na stronach internetowych EUN.

Tytuł I – Przedmiot, zakres stosowania i definicje

5. Niniejsze wspólne wytyczne mają na celu wyjaśnienie, w jaki sposób właściwe organy powinny konsekwentnie uwzględniać ryzyko ESG w swoich działaniach związanych z nadzorczymi testami warunków skrajnych.
6. Niniejsze wspólne wytyczne skierowane są do właściwych organów.

7. Właściwe organy powinny stosować niniejsze wspólne wytyczne podczas przeprowadzania nadzorczych testów warunków skrajnych skupiających się na czynnikach ryzyka ESG, zarówno w ramach odpowiednich ram regulacyjnych, jak i w ramach oceny ad hoc, w każdym przypadku wyłącznie wtedy, gdy ma to zastosowanie zgodnie z przepisami sektorowymi.
8. O ile nie określono inaczej, terminy użyte w niniejszych wspólnych wytycznych mają takie samo znaczenie jak w wymienionych poniżej przepisach sektorowych.
9. Ponadto do celów niniejszych wspólnych wytycznych stosuje się następujące definicje:
 - i. „właściwy organ” oznacza każdy organ spośród następujących:
 - a) właściwe organy określone w art. 4 ust. 2 pkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 ustanawiającego Europejski Urząd Nadzoru Bankowego („EUNB”);
 - b) właściwe organy określone w art. 4 ust. 2 pkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 ustanawiającego Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych („EIOPA”), mianowicie organy nadzoru określone w dyrektywie 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
 - ii. „przepisy sektorowe” oznaczają łącznie:
 - (a) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE ⁽¹⁾;
 - (b) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE ⁽²⁾;
 - (c) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽³⁾.

Tytuł II – Wymogi dotyczące spójności, względów długoterminowych i wspólnych norm w zakresie metodologii oceny w testach warunków skrajnych dotyczących ryzyka ESG

Cele

10. Zgodnie z przepisami sektorowymi właściwe organy powinny wdrożyć niniejsze wspólne wytyczne zgodnie z zasadą proporcjonalności⁴.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE, Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>.

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj>).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

⁽⁴⁾ W związku z tym, że niniejsze wytyczne są skierowane do właściwych organów, stosowanie zasady proporcjonalności powinno odbywać się zgodnie z wymogami dotyczącymi proporcjonalności określonymi w przepisach sektorowych.

11. Właściwe organy powinny uwzględniać wszystkie czynniki ryzyka ESG i ich potencjalny rozwój przy opracowywaniu ram nadzorczych testów warunków skrajnych oraz na bieżąco weryfikować znaczenie ryzyka ESG dla tych ram, zwłaszcza w miarę stopniowego rozszerzania zakresu na inne czynniki ESG. Właściwe organy powinny precyzyjnie określić swoje cele podczas przeprowadzania testów warunków skrajnych dotyczących ESG, biorąc pod uwagę dwa główne rodzaje testów warunków skrajnych:
- testowanie stabilności pozycji kapitałowej i płynności oraz zdolności do pokrycia strat podmiotów finansowych w obliczu wstrząsów gospodarczych i finansowych związanych z wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka, w tym ryzyka ESG, w krótkoterminowym horyzoncie czasowym (np. do pięciu lat);
 - testowanie odporności strategii i modelu biznesowego podmiotów finansowych na szereg scenariuszy związanych z ESG w długoterminowym horyzoncie czasowym (co najmniej 10 lat⁵).

Ocena istotności

12. Właściwe organy powinny przyjąć podejście oparte na analizie ryzyka, zaczynając od oceny istotności w celu zidentyfikowania najbardziej istotnych i mających największy wpływ rodzajów ryzyka oraz określenia, które z tych istotnych rodzajów ryzyka powinny wchodzić w zakres testu warunków skrajnych.
13. W ramach oceny istotności właściwe organy powinny określić, które czynniki ryzyka ESG są najbardziej istotne dla podmiotów finansowych, biorąc pod uwagę ich model biznesowy, portfele, ekspozycję geograficzną i działalność sektorową w krótko- i długoterminowym horyzoncie czasowym. W różnych horyzontach czasowych właściwe organy powinny uwzględniać:
- ekspozycję aktywów i zobowiązań na ryzyko okresu przejściowego (na przykład na podstawie ich śladu węglowego) i ryzyko fizyczne (na przykład na podstawie ich położenia geograficznego); oraz
 - potencjalny wpływ czynników ESG na tradycyjne kategorie ryzyka finansowego, tj. ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe, ryzyko kontrahenta, ryzyko ubezpieczeniowe, a także ryzyko operacyjne, ryzyko utraty reputacji i ryzyko strategiczne – przez określenie głównych kanałów transmisji.
14. Właściwe organy powinny rozważyć stosowanie jasnych kryteriów jakościowych, ilościowych lub progów istotności, wykorzystując istniejące ramy regulacyjne, normy branżowe i doświadczenie nadzorcze. Ocena istotności powinna umożliwiać wprowadzanie zmian w miarę rozwoju ryzyka ESG, pojawiania się nowych danych oraz udoskonalania przez podmioty finansowe własnych procesów identyfikacji ryzyka.

Stopniowe rozszerzanie zakresu czynników ESG w testach warunków skrajnych dotyczących ESG

15. Zachęca się właściwe organy do kontynuowania wysiłków i badań w celu stopniowego rozszerzania zakresu testów warunków skrajnych dotyczących ESG na inne czynniki ESG, przy czym początkowo priorytetowo należy traktować ryzyko środowiskowe. W pierwszej fazie właściwe organy powinny skupić się na klimatycznych i środowiskowych czynnikach ryzyka, zajmując się

⁽⁵⁾ Zgodnie z celami zapisanymi w porozumieniu paryskim z 2015 r.

zarówno ryzykiem fizycznym (np. ekstremalne zdarzenia pogodowe, utrata różnorodności biologicznej), jak i ryzykiem przejścia (np. zmiany polityki, zmiany cen rynkowych) oraz dążąc do rozróżnienia wpływu, nawet pośredniego, na główne ekspozycje na ryzyko.

16. Stopniowemu wdrażaniu powinno towarzyszyć ciągłe udoskonalanie metodologii, budowanie zdolności i angażowanie zainteresowanych stron, tak aby podmioty finansowe i właściwe organy były odpowiednio przygotowane na rozszerzający się zakres oceny ryzyka ESG.

Włączenie czynników ESG do istniejących ram testów warunków skrajnych

17. Właściwe organy powinny dążyć do pełnego włączenia czynników ESG do ogólnych ram testów warunków skrajnych.
18. Właściwe organy powinny przeprowadzić przegląd uwzględnionych rodzajów ryzyka ESG i w razie potrzeby ponownie je przeanalizować, opierając się również na zmianach w dostępności danych i wykorzystaniu modeli w miarę upływu czasu.

Wzajemne powiązania i efekty rozlewania się między sektorami finansowymi

19. Pomimo że niniejsze wspólne wytyczne nie obejmują testów warunków skrajnych w całym systemie finansowym, właściwe organy powinny w miarę możliwości koordynować działania w różnych sektorach finansowych, aby zapewnić spójne podejście do oceny ryzyka ESG i ułatwić wymianę danych w stosownych przypadkach. Organy regulacyjne sektora bankowego, ubezpieczeniowego i papierów wartościowych powinny współpracować, aby ułatwić identyfikację i modelowanie kanałów transmisji (np. rola ubezpieczenia zabezpieczeń kredytów bankowych), ujednolicenie założeń scenariuszy i zapobieganie lukom regulacyjnym.
20. Właściwe organy powinny w miarę możliwości zagwarantować, że testy warunków skrajnych dotyczące ESG uwzględniają wzajemne powiązania i efekty rozlewania się między sektorami finansowymi. Powinny one rozważyć, w jaki sposób ryzyko związane z ESG może rozprzestrzeniać się w systemie finansowym, zwiększając podatność na zagrożenia w sektorach bankowości, ubezpieczeń, zarządzania aktywami i innych sektorach finansowych.

Zasady i względy metodologiczne

21. Podczas ustalania zasad i względów metodologicznych właściwe organy powinny podjąć decyzję o najbardziej odpowiedniej strukturze i cechach testu warunków skrajnych na podstawie zamierzonych celów.

Zakres

22. Właściwe organy powinny jasno określić zakres w odniesieniu do portfeli, sektorów, obszarów geograficznych i rodzajów działalności, aby zapewnić zrównoważone i pragmatyczne podejście odzwierciedlające stopień dojrzałości dostępnych metodologii i danych.
23. W przypadku transgranicznych grup finansowych właściwe organy powinny zagwarantować, że ocena obejmuje wszystkie odpowiednie podmioty.

24. W zależności od celu i horyzontu czasowego właściwe organy powinny zapewnić odpowiednią równowagę między informacjami ilościowymi i jakościowymi na potrzeby danego testu⁶.

Horyzont czasowy

25. Wybór horyzontu czasowego powinien być dostosowany do zamierzonego celu testu:
- przy ocenie odporności finansowej na niekorzystne, ale prawdopodobne wstrząsy należy przyjąć krótkoterminowy horyzont czasowy (np. do 5 lat), zgodnie z tradycyjnymi praktykami w zakresie testów warunków skrajnych;
 - przy ocenie odporności modelu biznesowego i strategii podmiotów finansowych należy przyjąć dłuższy horyzont czasowy (co najmniej 10 lat, w zależności od działalności gospodarczej i zgodnie z długoterminowymi zobowiązaniami podmiotów finansowych).

Opracowanie scenariusza

26. Właściwe organy powinny określić i wybrać scenariusze testów warunków skrajnych, kierując się celami danego testu. Powinny one rozważyć zastosowanie scenariuszy opartych na najnowszej wiedzy naukowej i opracowanych przez powszechnie uznawane organizacje międzynarodowe lub regionalne⁷. Zachęca się je również do wykorzystania trajektorii sektorowych i regionalnych, aby zapewnić podmiotom finansowym odpowiedni podział zmiennych makroekonomicznych, przy jednoczesnym zachowaniu ogólnej wewnętrznej spójności scenariuszy.
27. W miarę możliwości właściwe organy powinny rozważyć uwzględnienie złożonych czynników ryzyka, tj. dodatkowych skutków wynikających z jednoczesnego lub następującego po sobie wystąpienia wielu wstrząsów (związanych z ESG lub szerszymi wstrząsami makroekonomicznymi). Ponadto w stosownych przypadkach powinny one dążyć do oceny efektów drugiej rundy, czyli pośrednich i wzmocnionych konsekwencji wynikających z początkowych wstrząsów ESG, poprzez włączenie ich bezpośrednio do scenariuszy lub w formie analizy uzupełniającej.
28. W celu włączenia istotnych czynników ryzyka ESG do krótkoterminowych testów warunków skrajnych właściwe organy powinny, w miarę możliwości i w stosownych przypadkach, opierać się na koncepcji scenariuszy stosowanej w tradycyjnych testach warunków skrajnych, dostosowując je w celu odzwierciedlenia kanałów transmisji związanych z ESG i włączania nowych zmiennych istotnych dla ryzyka ESG.
29. Podczas przeprowadzania długoterminowych testów warunków skrajnych dotyczących ESG właściwe organy powinny rozważyć kilka różnych scenariuszy obejmujących szerokie spektrum możliwych przyszłych wydarzeń i poziomów dotkliwości (np. z uwzględnieniem punktów krytycznych). Scenariusz referencyjny może opierać się na scenariuszu bazowym danego podmiotu finansowego, mogącym służyć jako punkt odniesienia do badania wpływu

⁽⁶⁾ Biorąc pod uwagę założenia niezbędne do kalibracji scenariuszy i modelowania, ogólną zasadą jest, że im dłuższy horyzont czasowy, tym większa zależność od informacji jakościowych, a nie ilościowych (np. w długim horyzoncie czasowym nie oczekuje się dokładnego przeliczenia kapitału i wskaźników wypłacalności).

⁽⁷⁾ Na przykład w przypadku ryzyka klimatycznego: Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), sieć na rzecz ekologizacji systemu finansowego (NGFS), Międzynarodowa Agencja Energetyczna (MAE), Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP), Wspólne Centrum Badawcze Komisji Europejskiej (EU JRC) lub krajowe organy rządowe lub pozarządowe.

alternatywnych, istotnie odmiennych trajektorii na odporność strategii i modelu biznesowego (np. poprzez szacunki rentowności skorygowane o ryzyko).

30. W zależności od stopnia zaawansowania podejścia scenariusze mogą przyjąć postać prostych narracji lub bardziej szczegółowych prognoz ilościowych.
31. Właściwe organy mogą zdecydować o zastosowaniu tych samych scenariuszy do wszystkich podmiotów finansowych w celu zapewnienia porównywalności lub o dostosowaniu scenariuszy do konkretnych kategorii podmiotów finansowych, biorąc pod uwagę ich profile ryzyka i modele biznesowe.

Podejście odgórne w porównaniu z podejściem oddolnym

32. Właściwe organy powinny ocenić zalety podejścia odgórnego w porównaniu z podejściem oddolnym i wybrać najbardziej odpowiednią metodę na podstawie konkretnych celów, dojrzałości podmiotów finansowych w zakresie testów warunków skrajnych dotyczących ESG oraz charakteru ekspozycji objętych oceną, biorąc pod uwagę następujące kwestie.
 - Podejście odgórne, w ramach którego właściwe organy centralnie obliczają skutki scenariuszy testów warunków skrajnych, gwarantuje pewien stopień porównywalności między podmiotami finansowymi i zapewnia właściwym organom większą kontrolę nad procesem i metodologią, co zmniejsza obciążenie dla sektora.
 - Podejście oddolne, w ramach którego podmioty finansowe same obliczają wpływ scenariuszy testów warunków skrajnych, zapewnia wyższy poziom szczegółowości, co pozwala na uwzględnienie elementów niesystematycznych specyficznych dla niektórych portfeli, kontrahentów i ekspozycji. Sprzyja to również większemu zaangażowaniu w proces przeprowadzania testów warunków skrajnych i pomaga wzmocnić odporność podmiotów finansowych.
33. W przypadku stosowania podejścia oddolnego właściwe organy powinny ustanowić jasne ramy metodologiczne, w celu zapewnienia spójności oraz równych warunków działania dla wszystkich podmiotów finansowych, w tym uwzględniając zasadę proporcjonalności w odniesieniu do oczekiwań dotyczących stopnia zaawansowania obliczania wpływu testu warunków skrajnych.
34. Można rozważyć podejście hybrydowe, wykorzystujące zalety obu metod. Właściwe organy mogą podjąć decyzję w sprawie odpowiedniego podejścia, kierując się dostępnością danych i strukturą własności modelu oraz biorąc pod uwagę fakt, że konkretne portfele lub działania, takie jak np. ryzyko ubezpieczeniowe, mogą wymagać bardziej szczegółowych danych i modelowania niż jest to wykonalne w ramach podejścia odgórnego.

Poziom szczegółowości

35. Podejmując decyzję o poziomie szczegółowości, właściwe organy powinny zachować odpowiednią równowagę między prostotą a precyzją, biorąc pod uwagę dostępność danych, ich jakość i dojrzałość metodologii. Może zaistnieć potrzeba wykorzystania bardziej szczegółowych danych, aby na przykład odpowiednio uwzględnić wpływ ryzyka czynników przejściowych na poziomie działalności lub podmiotu lub wpływ ryzyka fizycznego na poziomie regionalnym/lokalnym.

36. Właściwe organy powinny wziąć pod uwagę co najmniej następujące wymiary szczegółowości:
- a. Poziom portfela: zróżnicowanie według klasy aktywów (np. kredyty dla przedsiębiorstw, kredyty i pożyczki hipoteczne, zaangażowanie w dług państwowy, akcje i obligacje korporacyjne).
 - b. Poziom sektorowy: klasyfikacja na podstawie sektora przemysłu (np. przemysł wysokoemisyjny, energetyka, nieruchomości, rolnictwo). W przypadku konkretnych sektorów można rozważyć większą szczegółowość (np. energia elektryczna, sektor, na który wpływ ma przełomowa technologia, przemysł oparty na paliwach kopalnych). W przypadku nieruchomości można rozważyć rozróżnienie między ekspozycjami na nieruchomości komercyjne i mieszkaniowe.
 - c. Poziom geograficzny: podział według regionów (np. poziom NUTS 3) w celu oceny ekspozycji na ryzyko ESG specyficzne dla danej lokalizacji, zwłaszcza ryzyko fizyczne.
 - d. Poziom kontrahenta: szczegółowość na poziomie poszczególnych dłużników lub grup dłużników, w przypadku których ryzyko koncentracji jest znaczne.
 - e. Kategoria ryzyka: odrębna identyfikacja ryzyka fizycznego (długotrwałe i gwałtowne zagrożenia klimatyczne), przejściowych czynników ryzyka (polityka, technologia i zmiany rynkowe) oraz innych czynników środowiskowych, społecznych i związanych z łańcem korporacyjnym (np. utrata różnorodności biologicznej, zanieczyszczenie środowiska, ryzyko społeczne i związane z łańcem korporacyjnym).
37. Właściwe organy powinny zdecydować o odpowiednim poziomie szczegółowości danych w zależności od rodzaju aktywów/portfela i celu danego testu. Na przykład w przypadku zaangażowania w dług państwowy wystarczający może być poziom krajowy, natomiast w przypadku portfeli kredytowych lub ubezpieczeniowych należy rozważyć co najmniej szczegółowość regionalną, a nawet dane geolokalizacyjne, aby ocenić ryzyko fizyczne.
38. W przypadku analizy funduszy właściwe organy mogą rozważyć, o ile jest to możliwe i zgodne z mającym zastosowanie rozporządzeniem sektorowym, zastosowanie metody opartej na ocenie ze względu na pierwotne ryzyko w odniesieniu do posiadanych tytułów uczestnictwa funduszy.

Założenia bilansowe

39. W przypadku testów warunków skrajnych dotyczących ESG właściwe organy powinny zacząć od zastosowania statycznego podejścia bilansowego, które jest powszechnie stosowane w tradycyjnych testach warunków skrajnych. Mogą one jednak wziąć pod uwagę strukturalne skutki planu transformacji podmiotów finansowych, jeżeli jest to wykonalne i stosowne, w zależności od horyzontu czasowego.
40. W przypadku testów o średnio- i długoterminowym horyzoncie czasowym można zastosować dynamiczne podejście bilansowe (z ograniczeniami lub bez), aby zapewnić większy realizm, potencjalnie koncentrując się na głównych pozycjach bilansu, odzwierciedlających zmiany w strukturze portfela (zmieniające się ekspozycje, realokacje aktywów i działania ograniczające ryzyko w odpowiedzi na wstrząsy związane z czynnikami ESG).
41. Biorąc pod uwagę niepewność co do ścieżek transformacji, zmian polityki i reakcji rynkowych, właściwe organy powinny rozważyć nałożenie na podmioty finansowe wymogu uzasadniania planowanych reakcji, dopilnowując, by korekty bilansowe – takie jak realokacja portfela, zmiany

w polityce kredytowej bądź gwarancyjnej lub zmiany w strukturach finansowania – były realistyczne i zgodne z publicznie ujawnionymi strategiami transformacji.

42. Wszelkie działania zarządcze uznane przez podmioty finansowe należy oceniać na podstawie ich wykonalności, terminowości i potencjalnych niezamierzonych konsekwencji, unikając nadmiernego polegania na optymistycznych założeniach. Właściwe organy powinny zadbać, aby dynamiczne podejście bilansowe z ograniczeniami wzmacniało realizm i perspektywiczny charakter testów warunków skrajnych dotyczących ESG przez uwzględnienie wiarygodnych planów i reakcji kadry zarządzającej, przy jednoczesnym zachowaniu minimalnych zabezpieczeń przed nadmierną elastycznością założeń i zwiększeniu porównywalności wyników testów warunków skrajnych.

Próba podmiotów finansowych

43. Właściwe organy powinny określić odpowiednią próbę podmiotów finansowych, które będą uczestniczyć w testach warunków skrajnych dotyczących ESG lub w analizie scenariuszy z zakresu ESG, zapewniając wystarczający zakres sektorowy/rynkowy, z uwzględnieniem określonych celów, a w przypadku ocen tematycznych – celu danego testu. Wrazie potrzeby należy dostosować strukturę testu warunków skrajnych, aby odzwierciedlał on specyfikę różnych kategorii podmiotów finansowych.
44. Właściwe organy powinny również rozważyć przeprowadzenie ukierunkowanych testów dotyczących określonych podgrup podmiotów, aby wyeliminować konkretne podatności lub zareagować na zmieniające się trendy w zakresie ryzyka ESG.

Proporcjonalność

45. Właściwe organy powinny stosować zasady proporcjonalności, pozwalając na metodologiczne uproszczenia w odniesieniu do wielkości, charakteru i złożoności działalności podmiotów finansowych, jak również istotności ryzyka. Zasada proporcjonalności powinna obejmować wymogi dotyczące powiadomienia o stosowaniu wytycznych, koncepcje scenariuszy i oczekiwania dotyczące modelowania, zapewniając odpowiednią równowagę między solidnością analityczną a praktyczną wykonalnością.
46. Biorąc pod uwagę wczesny etap rozwoju modelowania testów warunków skrajnych dotyczących ESG i dostępności danych, właściwe organy mogą rozważyć ograniczenie zakresu analizy oraz zapewnienie odpowiedniej równowagi kosztów i korzyści zarówno dla właściwych organów, jak i dla podmiotów finansowych.

Ograniczenia modeli

47. Właściwe organy powinny zdawać sobie sprawę, że wszystkie modele mają swoje ograniczenia, co dotyczy zwłaszcza rozwijających się modeli ESG. W przypadku testów warunków skrajnych prowadzonych metodą oddolną, aby złagodzić te ograniczenia oraz zwiększyć odporność i wiarygodność testów warunków skrajnych i analizy odporności w zakresie ESG, powinny one stosować analizę uzupełniającą w celu krzyżowej walidacji wyników i zapewnienia ich

wiarygodności, stosować techniki analizy porównawczej i krzyżową walidację wyników z wykorzystaniem alternatywnych metodologii.

Zasady organizacyjne i zasady zarządzania

Przydzielanie zasobów

48. Właściwe organy powinny zapewnić przydzielenie wystarczających i odpowiednich zasobów ludzkich i materialnych do realizacji tego procesu. Obejmuje to stałe lub doraźne zaangażowanie pracowników posiadających wiedzę fachową w zakresie oceny ryzyka ESG, metodologii testów warunków skrajnych i nadzoru finansowego.
49. Właściwe organy powinny dysponować możliwościami w zakresie zarządzania danymi i ich zbierania, które zapewniają dostęp do wysokiej jakości danych ESG. Powinny one również stworzyć i utrzymywać infrastrukturę informatyczną, która umożliwi skuteczne zbieranie danych, określanie odpowiednich scenariuszy i analizę wyników.

Ramy czasowe testów

50. Właściwe organy powinny ustalić odpowiednie ramy czasowe przeprowadzania testów warunków skrajnych i analiz scenariuszowych w zakresie ESG, wyważając potrzebę zapewnienia kompletności i dokładności z wymogami procesu decyzyjnego. Podmiotom finansowym należy zapewnić wystarczający czas na zgromadzenie odpowiednich informacji i przeprowadzenie ocen, umożliwiając jednocześnie właściwym organom przeprowadzenie kompleksowego przeglądu i zweryfikowanie dokładności sprawozdawczości.
51. Struktura tego procesu powinna ułatwiać skuteczną analizę, spójne komunikowanie ustaleń oraz ich integrację z szerszymi ramami nadzorczymi.

Zbieranie danych

52. W przypadku testów ogólnych właściwe organy powinny w jak największym stopniu polegać na sprawozdawczości obowiązkowej i w stosownych przypadkach wykorzystywać istniejące ramy ujawniania informacji oraz zasoby zewnętrzne. Właściwe organy mogą uznać doraźne zbieranie danych za niezbędne, uzupełniające źródło informacji. Zakres zebranych informacji powinien ograniczać się do danych wykorzystywanych do analiz i walidacji.
53. W przypadku luk w danych właściwe organy powinny propagować stosowanie rozsądnych danych zastępczych, szacunków i opinii ekspertów, zachęcając jednocześnie podmioty finansowe do stopniowego zwiększania wewnętrznych zdolności w odniesieniu do danych.

Proces zapewnienia jakości

54. Należy wdrożyć rygorystyczny proces zapewnienia jakości w celu weryfikacji dokładności, spójności i wiarygodności wyników testów warunków skrajnych. Właściwe organy powinny ustanowić mechanizmy weryfikacji (np. analizę porównawczą lub wzajemne oceny) oceny jakości danych, rzetelności metodologii oraz – w stosownych przypadkach – adekwatności scenariuszy.

W razie potrzeby, aby złagodzić ograniczenia modelu, wyniki ilościowe powinny być uzupełniane oceną ekspercką.

Skuteczny dialog z podmiotami finansowymi

55. Właściwe organy powinny prowadzić skuteczny i ustrukturyzowany dialog z podmiotami finansowymi przez cały proces przeprowadzania testów warunków skrajnych. Obejmuje to zapewnienie jasnych wytycznych w sprawie oczekiwań, umożliwienie zaangażowania w kluczowych etapach oraz zapewnienie podmiotom finansowym możliwości wyjaśnienia aspektów metodycznych. Regularna interakcja zwiększy wiarygodność testu i poprawi zdolność podmiotów finansowych do uwzględniania kwestii związanych z ryzykiem ESG w ich własnych ramach zarządzania ryzykiem.

Koordinacja transgraniczna i na poziomie całego systemu

56. W stosownych przypadkach i w miarę możliwości właściwe organy powinny koordynować swoje działania w różnych jurysdykcjach, aby umożliwić zharmonizowane podejście do testów warunków skrajnych dotyczących ESG dla transgranicznych grup finansowych. Obejmuje to współpracę z innymi organami nadzorczymi w celu ujednolicenia metodologii, wymiany najlepszych praktyk i uniknięcia fragmentacji regulacyjnej.
57. W stosownych przypadkach należy również dążyć do koordynacji na poziomie całego systemu, aby zapewnić uwzględnienie w testach warunków skrajnych dotyczących ESG szerszych zagrożeń dla stabilności finansowej i rozlewania się potencjalnych skutków między różnymi sektorami.

Włączenie do procesu nadzorczego

58. Wyniki testów warunków skrajnych dotyczących ESG należy w miarę możliwości włączyć do szerszego procesu nadzoru. W miarę rozwoju aspektów metodologicznych i dostępności danych właściwe organy powinny wykorzystywać wyniki badań do oceny ryzyka, przeglądów adekwatności kapitałowej lub dyskusji strategicznych z podmiotami finansowymi.
59. Wyniki powinny również stanowić podstawę nadzorczych działań następczych i zaleceń dotyczących polityki w przypadkach, gdy ryzyko ESG zostanie uznane za potencjalne zagrożenie dla stabilności finansowej.

Podawanie informacji do wiadomości publicznej

60. Publikacja wyników powinna być zgodna z odpowiednimi regulacjami sektorowymi i praktyką nadzorczą. Podejmując decyzję o publikacji, właściwe organy powinny rozważyć względne korzyści wynikające z publikacji wyników indywidualnych lub zbiorczych. Poziom ujawniania informacji powinien być dostosowany do rzetelności metodologii i jakości danych. Właściwe organy powinny wziąć pod uwagę, że przejrzystość wzmacnia dyscyplinę rynkową, zaufanie zainteresowanych stron i rozliczalność. Powinny one również zapewnić, aby informacje były interpretowane prawidłowo i nie prowadziły do niezamierzonych zakłóceń na rynku. Zakres ujawnianych informacji może być rozszerzany wraz ze wzrostem wiarygodności wyników.

Regularny przegląd i rozwój testów warunków skrajnych dotyczących ESG

61. Biorąc pod uwagę zmieniający się charakter ryzyka ESG i metodologii testów warunków skrajnych, właściwe organy powinny regularnie przeprowadzać przegląd swoich ram testów warunków skrajnych i je udoskonalać. Wnioski wyciągnięte z poprzednich testów należy uwzględnić w kolejnych, a aktualizacje powinny odzwierciedlać nowe najlepsze praktyki, nowe wymogi regulacyjne oraz postępy w zakresie danych ESG i technik modelowania.

Tytuł III – Wdrożenie

62. Niniejsze wspólne wytyczne obowiązują od dnia 1 stycznia 2027 r.